DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

7. juni 2007 *

I sag C-156/04,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 26. marts 2004,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Patakia og D. Triantafyllou, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Hellenske Republik ved P. Mylonopoulos og I. Pouli, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: græsk.

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne E. Juhász (refererende dommer), J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič og E. Levits,

generaladvokat: L.A. Geelhoed
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. juni 2006,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. september 2006,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 90 EF og Rådets direktiv 83/182/EØF af 28. marts 1983 om afgiftsfritagelse inden for Fællesskabet ved midlertidig indførsel af visse trans-

portmidler (EFT L 105, s. 59, herefter »direktivet«), navnlig direktivets artikel 1, idet den:

— på midlertidig brug på dens område af køretøjer indregistreret i andre medlemsstater i stedet for bestemmelserne i direktivet anvender toldbestemmelserne om midlertidig indførsel af køretøjer fra tredjelande

— anvender en sanktionsordning for overtrædelser vedrørende anmeldelse af midlertidigt indførte køretøjer på dens område, hvilke sanktioner sammenholdt med afgiftsmyndighedernes praksis med systematik fastsættelse af det sædvanlige opholdssted i Grækenland for den privatperson, der indfører køretøjet, er klart uforholdsmæssige

— systematisk opkræver de afgifter, der er fastsat for endelig indførsel af køretøjer i tilfælde af tyverier af en privatpersons anden bil, som er midlertidigt indført.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

2 Ifølge direktivets første og anden betragtning tilsigter det afskaffelse af de hindringer for den frie bevægelighed for personer og for oprettelse af et indre marked, der hidrører fra medlemsstaternes afgiftsordninger på området for midlertidig indførsel af visse transportmidler.

3 Det anføres i direktivets tredje betragtning, at »det [...] i visse tilfælde [skal] kunne fastslås med sikkerhed, om en person har bopæl inden for Fællesskabet«.

4 Direktivets artikel 1, stk. 1, bestemmer, at medlemsstaterne indrømmer fritagelse på de i direktivet fastsatte betingelser ved midlertidig indførsel fra en medlemsstat af motorkøretøjer, navnlig for omsætningsafgifter, punktafgifter og enhver anden forbrugsafgift. Ifølge direktivets artikel 1, stk. 3, er erhvervskøretøjer undtaget fra afgiftsfritagelsen.

5 Hvad angår personbiler indrømmes der ifølge direktivets artikel 3 fritagelse i en sammenhængende eller ikke sammenhængende periode på højst 6 måneder pr. periode af 12 måneder ved midlertidig indførsel heraf til privat brug. Hvad angår midlertidig indførsel af personbiler til erhvervsmæssig brug indrømmes der ifølge direktivets artikel 4 fritagelse for en sammenhængende eller ikke sammenhængende periode på 6 eller 7 måneder pr. periode af 12 måneder.

6 Ifølge direktivets artikel 3 og 4 forudsætter fritagelsen, at den privatperson, der indfører køretøjet, har »sædvanligt opholdssted i en anden medlemsstat end den, i hvilken den midlertidige indførsel finder sted«, under forudsætning af, at visse supplerende betingelser overholdes af den privatperson, som indfører køretøjet til erhvervsmæssig brug.

7 Hvad angår begrebet »sædvanligt opholdssted« præciserer direktivets artikel 7 med overskriften »Almindelige regler for fastlæggelse af bopæl«:

»1. Med henblik på dette direktiv forstås ved »sædvanlig opholdssted« det sted, hvor en person sædvanligvis opholder sig, dvs. mindst 185 dage pr. kalenderår, på grund

af et privat og erhvervsmæssigt tilhørsforhold eller — hvis der er tale om en person uden erhvervsmæssigt tilhørsforhold — på grund af et privat tilhørsforhold hidrørende fra snævre bånd mellem den pågældende og det sted, hvor vedkommende bor.

En person, som ikke har et erhvervsmæssigt og privat tilhørsforhold til samme sted, og som derfor er nødsaget til skiftevis at tage ophold på forskellige steder i to eller flere medlemsstater, anses dog for at have sædvanlig opholdssted på stedet for det private tilhørsforhold på betingelse af, at den pågældende regelmæssigt vender tilbage hertil. Denne sidste betingelse kræves ikke opfyldt, når den pågældende opholder sig i en medlemsstat med henblik på udførelse af en arbejdsopgave af bestemt varighed. At følge undervisningen på et universitet eller en skole medfører ikke overflytning af det sædvanlige opholdssted.

2. Privatpersoner fører bevis for deres sædvanlige opholdssted ved ethvert egnet middel, navnlig identitetskort eller ethvert andet gyldigt dokument.

3. Såfremt de kompetente myndigheder i den medlemsstat, i hvilken indførslen finder sted, nærer tvivl om gyldigheden af erklæring om sædvanlig opholdssted, der er afgivet på grundlag af de i stk. 2 anførte bevismidler, kan de med henblik på visse specifikke kontrolforanstaltninger kræve yderligere oplysninger eller beviser.«

8 Direktivets artikel 9, stk. 1, bestemmer, at medlemsstaterne navnlig på begæring af den indførende person kan tillade midlertidig indførsel for en periode, der er længere end den i direktivets artikel 3 og 4 omhandlede.

9 Direktivets artikel 9, stk. 2, bestemmer:

»Medlemsstaterne kan under ingen omstændigheder i medfør af dette direktiv gennemføre mindre fordelagtige afgiftsfritagelser inden for Fællesskabet end dem, de indrømmer for transportmidler fra et tredjeland.«

10 Endelig bestemmer direktivets artikel 10, stk. 2:

»Når den praktiske gennemførelse af dette direktiv giver anledning til vanskeligheder, træffer de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater efter fælles aftale de fornødne afgørelser, navnlig under hensyntagen til Fællesskabets konventioner og direktiver om gensidig bistand.«

Nationale bestemmelser

11 I henhold til artikel 1 i finansministerens bekendtgørelse D 247/13 af 1. marts 1988, som ændret ved lov nr. 2187/94 (herefter »bekendtgørelsen af 1. marts 1988«), der gennemførte direktivet i intern ret, er det tilladt midlertidigt at indføre transportmidler til privat brug uden betaling af told og lignende afgifter. Erhvervskøretøjer er ikke omfattet af denne ordning.

12 Definitionen af begrebet »sædvanligt opholdssted« for den privatperson, som indfører køretøjet, i artikel 3 i bekendtgørelsen af 1. marts 1988 er i det væsentlige formuleret i samme vendinger som i direktivets artikel 7, stk. 1.

13 Bekendtgørelsens artikel 4, som vedrører midlertidig indførsel til privat brug af et transportmiddel, som ikke er et erhvervskøretøj, fastsætter en sammenhængende eller ikke sammenhængende periode på højst seks måneder pr. periode af tolv måneder, i hvilken køretøjet kan befinde sig på Grækenlands område. Det følger af bestemmelsen, at denne periode kan forlænges med indtil ni måneder, medmindre den privatperson, der indfører køretøjet, udøver erhvervsmæssig virksomhed i Grækenland, i hvilket tilfælde perioden højst kan forlænges med tre måneder.

14 Artikel 5 i bekendtgørelsen af 1. marts 1988 fastsætter for så vidt angår midlertidig indførsel af et privat køretøj til erhvervsmæssig brug en sammenhængende eller ikke sammenhængende periode på — som hovedregel — seks måneder, i hvilken køretøjet må befinde sig i Grækenland. Fritagelsen er udelukket, såfremt køretøjet benyttes til personbefordring eller til industriel eller kommerciel varetransport med eller uden vederlag.

15 Efter såvel artikel 4 som artikel 5 i bekendtgørelsen er fritagelsen betinget af, at den pågældende har sit sædvanlige opholdssted uden for Grækenland.

16 Artikel 15, stk. 3 og 4, i bekendtgørelsen af 1. marts 1988 gentager i identiske vendinger eller med en i det væsentlige identisk formulering bestemmelserne i direktivets artikel 7, stk. 2 og 3, som vedrører beviset for det sædvanlige opholdssted.

17 Artikel 133, stk. 2, i lov nr. 1165/1918, dvs. toldloven (FEK A' 73) i den affattelse, der fandt anvendelse på tidspunktet for den administrative procedure i den foreliggende sag, bestemmer:

»Køretøjer fra Fællesskabet kan befinde sig midlertidigt i landet, uden at der kræves betaling af registreringsafgift og merværdiafgift [moms]. Betingelserne i bestem-

melserne om den særlige toldordning for midlertidig indførsel af køretøjer fra tredjelande, som midlertidigt føres ind i landet, finder tilsvarende anvendelse på denne midlertidige fritagelse [...], såfremt disse køretøjer føres ud herfra igen.«

18 Artikel 18 i lov nr. 2682/1999 i den affattelse, der fandt anvendelse på tidspunktet for den administrative procedure i den foreliggende sag med overskriften »Overtrædelser og sanktioner«, bestemmer:

»A. Køretøjer fra Fællesskabet

1. Såfremt personer med opholdssted i Grækenland ejer eller anvender køretøjer fra Fællesskabet, men ikke overholder formaliteterne ifølge denne lovs artikel 10 og 11, udgør dette smugleri, og toldlovens bestemmelser om smugleri finder anvendelse (lov nr. 1165/1918, [...]). I disse tilfælde vil der ikke blive rejst straffesag, såfremt de omhandlede personer betaler den i de nævnte bestemmelser omhandlede pålagte forhøjede afgift, der er fastsat til et minimumsbeløb, og såfremt disse personer giver afkald på at gøre indsigelse mod betalingen af den skyldige afgift. De i afsnit A, stk. 4, anførte bøder vil ikke blive pålagt i de tilfælde, der er omfattet af dette stykke.

[...]

4. De nedenfor anførte overtrædelser betragtes som simple toldovertrædelser og udløser alt efter omstændighederne følgende bøder:

[...]

d) Ved forsinket [...] udførsel af køretøjet, følgende bøde for hver dags forsinkelse: Personbiler og firehjulstrækkere: indtil 1 600 cm^3: 29 EUR — fra 1 601 cm^3: 59 EUR. Lastbiler uanset cylindervolumen: 29 EUR. Motorcykler uanset cylindervolumen: 14 EUR.

[...]

f) Føres et køretøj, der benyttes i landet [...] af en hertil uberettiget person, [pålægges] en bøde på 733 EUR, såfremt den berettigede på tidspunktet for overtrædelsen befandt sig i landet. Føres det nævnte køretøj af en hertil uberettiget person, medfører det annullation af ordningen i denne lovs artikel 14, stk. 2, såfremt den berettigede ikke befandt sig i landet på det tidspunkt, hvor overtrædelsen blev begået. Bestemmelserne i stk. 1 finder anvendelse på den uberettigede person.«

19 Artikel 18, C, i lov nr. 2682/1999 med overskriften »Køretøjer fra Fællesskabet og køretøjer fra tredjelande« præciserer:

»1. Ud over tildeling af de i afsnit A, stk. [...] 4, [...] fastsatte bøder [tilbageholdes] køretøjerne midlertidigt på foranledning af de toldmyndigheder, der har konstateret overtrædelsen. Køretøjerne frigives først efter betaling af de skyldige bøder og eventuelle andre afgifter. [...]

[...]«

20 Artikel 10, stk. 5, i lov nr. 2682/1999 bestemmer:

»Køretøjer fra Fællesskabet kan genudføres til de andre medlemsstater i Den Europæiske Union eller eksporteres til tredjelande inden fastsættelsen af den skyldige registreringsafgift.«

21 Endelig bestemmer artikel 12, stk. 1, litra d), i bekendtgørelsen af 1. marts 1988 med overskriften »Tyveri af køretøjer«:

»1. Den person, der anmelder, at det køretøj, han har indført under ordningen for midlertidig indførsel, er blevet stjålet, har [...] ikke pligt til at betale told og andre afgifter af det stjålne køretøj [...], såfremt det ikke på et senere tidspunkt konstateres, at den berørte person har gjort sig skyldig i uretmæssig anvendelse af køretøjet i Grækenland, og såfremt følgende kumulative betingelser er opfyldt:

[...]

d) Den berørte person har ikke tidligere anmeldt et tyveri af en anden personbil, som han havde modtaget under ordningen for midlertidig indførsel.«

Den administrative procedure

22 Efter at Kommissionen havde modtaget en række klager, hvori det blev anført, at de retsforskrifter, der blev anvendt på midlertidig indførsel af visse transportmidler i

Grækenland, udgjorde alvorlige hindringer for den frie bevægelighed for EF-borgere bosat i Grækenland, tilsendte Kommissionen den 17. maj 1999 de græske myndigheder en åbningsskrivelse, hvori Kommissionen over for myndighederne påpegede, at den relevante nationale ordning var i strid med direktivets bestemmelser og artikel 90 EF.

23 Efter at have vurderet de bemærkninger, som Den Hellenske Republik fremsatte i sit svar af 1. september 1999 på åbningsskrivelsen, rettede Kommissionen den 29. november 2000 en begrundet udtalelse til denne medlemsstat, der indeholdt ni klagepunkter, og hvori Kommissionen fastslog, at den omhandlede ordning var i strid med de nævnte fællesskabsregler.

24 Da Kommissionen fandt, at Den Hellenske Republiks forklaringer i dens svar af 21. februar 2001 på den begrundede udtalelse ikke var tilfredsstillende, besluttede den at anlægge nærværende sag, idet den imidlertid kun fastholdte visse af klagepunkterne i den begrundede udtalelse.

Om søgsmålet

Det første klagepunkt

Parternes argumenter

25 Kommissionen har foreholdt Den Hellenske Republik, at den anvender toldbestemmelserne om midlertidig indførsel af køretøjer fra tredjelande på midlertidig

brug på dens område af køretøjer indregistreret i andre medlemsstater i stedet for bestemmelserne i direktivet, der er begrundet i behovet for større integration mellem medlemsstaterne.

26 Kommissionen har i denne forbindelse hævdet, at de græske myndigheder antog, at direktivet, hvorefter der indrømmes afgiftsfritagelse ved »indførsel«, fra og med den 1. januar 1993, som er datoen for ophævelse af princippet om betaling af afgifter ved indførsel mellem medlemsstaterne, ikke længere fandt anvendelse, og at det er dermed var uden genstand.

27 Den græske regering har heroverfor gjort gældende, at Kommissionens klagepunkter er ukorrekte, idet direktivet for lang tid siden blev korrekt gennemført i national ret og fortsat finder anvendelse. Kommissionen har ikke henvist til konkrete overtrædelser af forpligtelser, der følger af direktivet, og den af Kommissionen iværksatte debat er udelukkende teoretisk, eftersom de græske myndigheders hensigt var at foranledige Kommissionen til at tage det lovgivningsmæssige initiativ med henblik på at tilpasse direktivet til den retstilstand, der har været gældende siden den 1. januar 1993 — datoen for ophør af begrebet »indførsel« mellem medlemsstaterne.

28 Den græske regering har påstået, at den under alle omstændigheder anvender direktivet for så vidt angår forholdene inden for Fællesskabet.

Domstolens bemærkninger

29 Med dette klagepunkt hævder Kommissionen, at Den Hellenske Republik ikke anvender direktivet som sådan.

30 Den græske regering har i denne forbindelse præciseret, at tvisten med Kommissionen udspringer af de græske myndigheders bemærkninger i forbindelse med de regelmæssige kontakter med Kommissionen vedrørende behovet for at tilpasse direktivet, som omfatter begrebet »indførsel«, til forholdene efter den 1. januar 1993, hvor dette begreb er afskaffet i forholdet mellem medlemsstaterne. Ifølge den græske regering påvirker denne tvist ikke Den Hellenske Republiks anvendelse af direktivet.

31 Det bemærkes, at Domstolen i sin dom af 12. juli 2001, Louloudakis (sag C-262/99, Sml. I, s. 5547, navnlig præmis 20-25), henviste til den græske ordning, der tillader midlertidig indførsel af transportmidler til privat brug uden betaling af told og lignende afgifter. Denne ordning er gengivet i denne doms præmis 11-16. Det fremgår navnlig af ordningen, at dens definition af begrebet »sædvanligt opholdssted« i det væsentlige er formuleret i samme vendinger som direktivets artikel 7, stk. 1, at der ligesom foreskrevet i direktivet indrømmes afgiftsfritagelse i seks måneder pr. periode af tolv måneder, og at denne ordning i identiske vendinger eller med en i det væsentlige identisk formulering gentager bestemmelserne i direktivets artikel 7, stk. 2 og 3, vedrørende beviset for det sædvanlige opholdssted.

32 Det skal ligeledes bemærkes, at Louloudakis-dommen blev afsagt efter en anmodning om præjudiciel afgørelse, der var forelagt af en græsk domstol, som havde anmodet Domstolen om en fortolkning af direktivet med henblik på at afgøre en verserende tvist, hvilket godtgør, at direktivet finder anvendelse.

33 I stævningens punkt 21, tredje afsnit, har Kommissionen desuden selv anført, at den græske lovgivning gentager kriterierne i den omhandlede direktivbestemmelse, hvad angår fastlæggelsen af det sædvanlige opholdssted.

34 Endelig skal det bemærkes, at medlemsstaterne frit kan anvende den samme ordning som den, der fremgår af direktivet vedrørende køretøjer fra en anden medlemsstat på midlertidigt brug af køretøjer fra tredjelande. Den eneste undtagelse hertil fremgår af direktivets artikel 9, stk. 2, hvorefter medlemsstaterne ikke må indrømme mindre fordelagtige afgiftsfritagelser inden for Fællesskabet end dem, de indrømmer for transportmidler fra et tredjeland.

35 Kommissionen er ganske vist fremkommet med præcise kritikpunkter vedrørende visse af direktivets anvendelsesområder, men den har ikke fremlagt beviser for, at Den Hellenske Republik ikke anvender direktivet som sådan.

36 De teoretiske vurderinger og eventuelle uoverensstemmelser, som har fundet sted inden for rammerne af de regelmæssige kontakter mellem de nationale myndigheder og Kommissionen vedrørende behovet for en tilpasning af direktivet til den retstilstand, der har været gældende siden den 1. januar 1993, er ikke tilstrækkelige til at fastslå et traktatbrud.

37 Det første klagepunkt er dermed uden grundlag.

Det andet klagepunkt

38 Med dette anbringende har Kommissionen anfægtet den sanktionsordning, som de græske myndigheder anvender.

39 Dette klagepunkt består af to led. For det første har Kommissionen kritiseret Den Hellenske Republik for at føre en administrativ praksis, hvorefter de græske myndigheder i tilfælde, hvor de oplysninger, der tjener som grundlag for fastlæggelsen af det sædvanlige opholdssted, både vedrører Grækenland og en anden medlemsstat, systematisk fastlægger Grækenland som de pågældende personers sædvanlige opholdssted, idet de derved pålægger disse personer en tungere bevisbyrde. For det andet har Kommissionen kritiseret, at det indebærer uforholdsmæssigt høje sanktioner, når det sædvanlige opholdssted fastlægges til at være Grækenland.

Den administrative praksis

Parternes argumenter

40 Kommissionen har gjort gældende, at selv om kriterierne i direktivet til fastlæggelse af det land, hvori det sædvanlige opholdssted er beliggende, bliver gentaget i den græske ordning, fastsætter de græske myndigheder imidlertid systematisk det sædvanlige opholdssted til at være Grækenland for personer, der har private og erhvervsmæssige tilhørsforhold til såvel Grækenland som andre medlemsstater. Dermed tillægger myndighederne nærmest automatisk det private tilhørsforhold forrang, hvilket i praksis indebærer en formodning for, at opholdsstedet er Grækenland, når de pågældende er græske statsborgere.

41 I denne forbindelse har Kommissionen gjort gældende, at de administrative myndigheder har vendt bevisbyrden om for så vidt angår det sædvanlige opholdssted eller har pålagt de omhandlede personer strengere beviskrav, hvilket er uforeneligt med direktivets bestemmelser om opholdssted. Kommissionen har henvist til visse enkeltsager, som ifølge den i sig selv er tilstrækkelige til at godtgøre, at der foreligger en tilsidesættelse af direktivet. Denne administrative praksis er desuden blevet bekræftet i domstolenes praksis.

42 Den græske regering har anført, at der i praksis hyppigt opstår vanskeligheder ved fastlæggelsen af det sædvanlige opholdsted for græske statsborgere, som både har private og erhvervsmæssige tilhørsforhold til Grækenland og en anden medlemsstat. De enkeltsager, som Kommissionen har henvist til, vedrører denne situation.

43 I sådanne tilfælde anvender de administrative myndigheder kriterierne i direktivets artikel 7, stk. 1, som i denne forbindelse giver forrang til de personlige tilhørsforhold. I tvivlstilfælde anvender myndighederne retmæssigt direktivets artikel 7, stk. 3, som giver dem mulighed for over for de omhandlede personer at kræve yderligere oplysninger eller beviser. Den græske regering har endelig understreget, at størstedelen af de køretøjer, der for tiden benyttes under ordningen om midlertidig indførsel i Grækenland, tilhører græske statsborgere, der benytter deres sædvanlige opholdssted i udlandet som retsgrundlag for afgiftsfritagelse.

Domstolens bemærkninger

44 Domstolen har fastslået, at kriterierne for afgrænsning af begrebet »sædvanligt opholdssted« i direktivets artikel 7, stk. 1, vedrører såvel en persons erhvervsmæssige og private tilhørsforhold til et sted som varigheden af dette tilhørsforhold, og den har defineret dette begreb som det sted, hvor den pågældende har oprettet det varige midtpunkt for sine interesser (Louloudakis-dommen, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

45 Med henblik på fastlæggelsen af det sædvanlige opholdssted skal der både tages hensyn til det erhvervsmæssige og private tilhørsforhold til et bestemt sted samt til varigheden heraf, og når disse tilhørsforhold ikke kun knytter sig til en enkelt medlemsstat, har de personlige tilhørsforhold forrang i forhold til de erhvervsmæssige i henhold til direktivets artikel 7, stk. 1, andet afsnit. Ved bedømmelsen af

den pågældendes personlige og erhvervsmæssige tilhørsforhold skal alle relevante faktiske forhold tages i betragtning, navnlig hvor vedkommende fysisk befinder sig, hvor dennes familiemedlemmer fysisk befinder sig, om der foreligger en bopæl, stedet for udøvelsen af erhvervsmæssig virksomhed og det sted, hvor den pågældendes formueinteresser befinder sig (jf. i denne retning Louloudakis-dommen, præmis 52, 53 og 55).

46 Det tilkommer først og fremmest medlemsstaternes kompetente administrative myndigheder at foretage en bedømmelse og afvejning af samtlige relevante forhold, der kendetegner hvert enkelt tilfælde i lyset af de kriterier, der følger af Domstolens praksis, og det tilkommer disse myndigheder at fastslå, om medlemsstaten har tilsidesat sine forpligtelser som følge af en urigtig eller ulovlig fast administrativ praksis.

47 I det foreliggende tilfælde har Kommissionen med henvisning til visse enkeltsager forsøgt at bevise, at de græske administrative myndigheder følger en urigtig fast praksis, der er ulovlig, og som burde føre til en konstatering af, at den pågældende medlemsstat har gjort sig skyldig i en generel tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til direktivet. I stævningen har Kommissionen faktisk nævnt »adskillige klager«, men den henviser kun konkret og på en upræcis og kortfattet måde til to enkeltsager, og ligeledes meget kortfattet til seks andre sager i sin replik.

48 Uafhængigt af spørgsmålet, om de seks enkeltsager, som Kommissionen første gang henviste til i replikken som bevis, kan antages til realitetsbehandling under hensyn til kravene i procesreglementets artikel 42, stk. 1, fremgår det imidlertid af sagen, at i otte af de sager, som Kommissionen har henvist til, havde fire af de implicerede personer græsk statsborgerskab og unægtelig personlige og erhvervsmæssige tilknytningsforhold til Grækenland (en af disse havde ikke noget tilhørsforhold overhovedet uden for denne medlemsstat), to af personerne havde dobbelt statsborgerskab og personlige eller erhvervsmæssige tilknytningsforhold til Grækenland, og en anden var statsborger i en anden medlemsstat, men havde stærke

personlige og erhvervsmæssige tilhørsforhold til Grækenland. På baggrund af oplysningerne i sagens akter er det ikke muligt tydeligt at tage stilling til den ottende sag.

49 I alle de ovenfor nævnte enkeltsager, med undtagelse af den sidstnævnte, synes de græske myndigheders forklaringer ikke at være ubegrundede. Myndighederne synes under alle omstændigheder ikke at have overskredet deres skønsbeføjelser med henblik på fastlæggelsen af de pågældendes sædvanlige opholdssted.

50 Hvad angår muligheden for at konstatere et traktatbrud på baggrund af en i en medlemsstat anvendt administrativ praksis, har Domstolen allerede fastslået de anvendelige kriterier. I et sådant tilfælde kan traktatbruddet nemlig alene påvises ved at fremlægge tilstrækkeligt dokumenterede og udførlige beviser for den kritiserede praksis. Den administrative praksis skal frembyde en vis grad af fasthed og almenhed, og Kommissionen kan ikke påberåbe sig nogen formodning med henblik på at nå frem til, at der foreligger en almen og fast administrativ (dom af 27.4.2006, sag C-441/02, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3449, præmis 49, 50 og 99 og den deri nævnte retspraksis).

51 Det er ikke muligt på grundlag af de af Kommissionen fremlagte beviser at konstatere, om de betingelser, der er nævnt i den foregående præmis, er opfyldt i det foreliggende tilfælde. Set i lyset af det meget store antal fællesskabsborgere og græske statsborgere, som har bopæl i andre medlemsstater, og som årligt rejser til Grækenland i bil, udgør de otte enkelsager, som Kommissionen har henvist til, selv hvis de anses for godtgjort, klart en utilstrækkelig procentsats, henset til de krav, der er opstillet i Domstolens praksis med henblik på at bevise en fast administrativ praksis, der udgør et traktatbrud.

52 Kommissionen har derudover gjort gældende, at de græske dømmende myndigheder understøtter administrationens praksis, uden dog at fremlægge nogen beviser i denne henseende. Hvis Kommissionen således har til hensigt at godtgøre et traktatbrud på grundlag af retspraksis, finder de kriterier, der er fastsat i Domstolens praksis og anført i denne doms præmis 50, så meget desto mere anvendelse.

53 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at de af Domstolen opstillede kriterier ikke er opfyldt.

54 Det skal ligeledes bemærkes, at Domstolen har taget hensyn til de kompetente nationale myndigheders skønsmargin på dette noget følsomme område, som vedrører den nationale kompetence på skatteområdet, idet den har fastslået, at myndighedernes samarbejdsforpligtelse i medfør af direktivets artikel 10, stk. 2, ikke forpligter myndighederne til at træffe forudgående aftale i hver enkelt sag, hvor gennemførelsen af direktivet giver anledning til vanskeligheder (Louloudakis-dommen, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

55 Endelig har Kommissionen gjort gældende, at de græske myndigheder har pålagt de pågældende personer strengere beviskrav for så vidt angår fastlæggelsen af deres sædvanlige opholdssted, og at de har vendt bevisbyrden om, idet den normalt påhviler de nationale myndigheder. Det er i denne henseende tilstrækkeligt at bemærke, at det i henhold til direktivets artikel 7, stk. 2 og 3, i princippet påhviler de pågældende personer at føre bevis for deres sædvanlige opholdssted. De kompetente nationale myndigheder kan foretage specifikke kontrolforanstaltninger og i tvivlstilfælde kræve yderligere oplysninger eller beviser.

56 Følgelig kan det andet klagepunkts første led ikke tiltrædes.

Om sanktionerne er uforholdsmæssige

Parternes argumenter

57 Kommissionen har navnlig henvist til de sanktioner, der i henhold til den græske lovgivning pålægges, når de kompetente myndigheder konstaterer, at ejeren af et køretøj, der anvendes i Grækenland med en anden medlemsstats nummerplader, har sit sædvanlige opholdssted i Grækenland. De nationale bestemmelser, der fandt anvendelse på det i sagen relevante tidspunkt, kvalificerer en sådan handling som smugleri, der medfører strafferetlige sanktioner, nemlig fængsling af ejeren af køretøjet og beslaglæggelse heraf tillige med administrative sanktioner i form af bøder. Den pågældende skal desuden betale registreringsafgiften ved endelig indførsel af et køretøj, medmindre vedkommende indvilliger i at genudføre køretøjet fra Grækenland.

58 Kommissionen er af den opfattelse, at disse sanktioner, sammenholdt med de græske administrative myndigheders praksis ved fastlæggelsen af det sædvanlige opholdssted og den manglende hensyntagen til den pågældendes eventuelle gode tro, er uforholdsmæssige. Den omstændighed, at der opkræves registreringsafgift, selv om en tilsvarende afgift allerede er betalt i en anden medlemsstat, er desuden i strid med artikel 90 EF.

59 Ifølge Kommissionen er sanktionerne for overskridelse af perioden på de seks måneder, hvor et køretøj fra Fællesskabet kan anvendes i medfør af ordningen for midlertidig indførsel, ligeledes uforholdsmæssige.

60 Den græske regering har hertil svaret, at for så vidt som der ikke fastsættes nogen sanktioner i direktivet for en eventuel tilsidesættelse af ordningen for midlertidig indførsel af køretøjer fra Fællesskabet, tilkommer det medlemsstaterne at vedtage de regler, som de finder nødvendige med henblik på at bekæmpe afgiftssvig. Sanktionerne skal imidlertid være hensigtsmæssige og nødvendige til opfyldelse af det tilsigtede mål.

61 Kommissionens klagepunkter i den foreliggende sag vedrører de sanktioner, der pålægges, når personer, som har deres sædvanlige opholdssted i Grækenland, anvender biler dér — som er indregistreret i en anden medlemsstat — i medfør af ordningen for midlertidig indførsel. Henset til den høje græske registreringsafgift — der indebærer, at visse personer forsøger at undgå at betale afgiften — og de mange tilfælde af afgiftssvig, der indtil nu er konstateret, er sanktionerne i sådanne tilfælde ikke uforholdsmæssige i forhold til det tilsigtede mål, nemlig afskrækkelse og bekæmpelse af afgiftssvig.

62 Den græske regering har endelig gjort gældende, at de sanktioner, der pålægges ved manglende betaling af registreringsafgiften, rammer såvel græske produkter som indførte produkter. Det er således materielt umuligt at fastholde, at der foreligger en tilsidesættelse af artikel 90 EF.

Domstolens bemærkninger

63 Det bemærkes indledningsvis, at det andet led i Kommissionens andet klagepunkt (s. 9-12 i stævningen) ligeledes vedrører de sanktioner, der er fastsat i lov nr. 2960/2001 af 22. november 2001 om toldkodeksen (FEK A' 265), der ændrede sanktionerne i artikel 18 i lov nr. 2682/1999. Lov nr. 2960/2001 blev imidlertid vedtaget efter udløbet af den frist på to måneder, der var fastsat i den begrundede udtalelse af 22. november 2000, og den har ikke været genstand for den i artikel 226 EF fastsatte administrative procedure. Det fremgår i øvrigt ikke af sagens akter, at

den seneste lovgivning har opretholdt den ordning, der blev indført ved den omtvistede lovgivning under den administrative procedure, i sin helhed. Det fremgår heller ikke, at bestemmelserne i disse to regelsæt i det væsentlige er identiske (jf. i denne retning dom af 10.1.2006, sag C-98/03, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 53, præmis 27 og 28 og den deri nævnte retspraksis).

64 Efter Domstolens faste praksis kan Domstolen af egen drift prøve, om de i artikel 226 EF fastsatte betingelser for at anlægge et traktatbrudssøgsmål er opfyldt (dom af 1.2.2007, sag C-199/04, Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, Sml. I, s. 1221,, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis).

65 I denne forbindelse har Domstolen altid sondret mellem den administrative og retslige del af proceduren i henhold til artikel 226 EF, og den har fastslået, at den administrative procedure navnlig har til formål at afgrænse sagens genstand, inden sagen eventuelt indbringes for Domstolen, og sikre, at en eventuel efterfølgende retssag har en klart afgrænset tvist som genstand (jf. i denne retning dom af 15.2.2001, sag C-230/99, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1169, præmis 31, af 13.12.2001, sag C-1/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 9989, præmis 53 og 54, af 10.12.2002, sag C-362/01, Kommissionen mod Irland, Sml. I, s. 11433, præmis 17 og 18, og af 5.6.2003, sag C-145/01, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 5581, præmis 17).

66 Det følger ligeledes af fast retspraksis, at den således under den administrative procedure afgrænsede genstand for søgsmålet ikke længere kan udvides eller ændres ved de i stævningen nedlagte påstande (jf. i denne retning dom af 29.9.1998, sag C-191/95, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 5449, præmis 56, af 9.11.1999, sag C-365/97, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 7773, præmis 25, og af 5.10.2006, sag C-105/02, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 9659, præmis 47 og 48). Endelig skal et traktatbrud vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og ændringer af

forholdene i tiden derefter kan ikke tages i betragtning af Domstolen (jf. dom af 18.1.2007, sag C-104/06, Kommissionen mod Sverige, Sml. I, s. 671, præmis 28).

67 Såfremt Domstolen udvider sin kontrol til at omfatte en lovgivning i den omhandlede medlemsstat, som ikke har været genstand for den administrative procedure, og som først blev anført i påstandene i stævningen af bekvemmelighedsårsager, som Kommissionen har påberåbt under retsmødet, vil den procedure, som er fastsat af traktatens ophavsmænd i artikel 226 EF, være uden indhold, hvilket udgør en omgåelse af denne procedure. I det foreliggende tilfælde omfatter Domstolens prøvelse således udelukkende bestemmelserne i den lovgivning, der var i kraft på tidspunktet for udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og for så vidt som disse bestemmelser er anført tilstrækkelig klart i stævningen, således at det er muligt at udøve domstolskontrol (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Det Forenede Kongerige, præmis 21).

68 For det første omhandler Kommissionens påstande artikel 18, A, stk. 1, i lov nr. 2682/1999, der bestemmer, at såfremt en person med sædvanligt opholdssted i Grækenland ejer eller anvender et køretøj i Grækenland, der er indregistreret i en anden medlemsstat, udgør dette smugleri, som bl.a. medfører strafferetlige sanktioner, såsom fængsling af ejeren af køretøjet og beslaglæggelse heraf.

69 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at den anfægtede lovgivning straffer en adfærd, som består i at unddrage sig told- og afgiftsbestemmelserne om anvendelse af motorkøretøjer.

70 De omhandlede sanktioner er nemlig fastsat med henblik på de situationer, hvor personer med sædvanligt opholdssted i Grækenland anvender køretøjer, der er

indregistreret i en anden medlemsstat — dvs. de situationer, som ikke er omfattet af direktivets anvendelsesområde — og har til formål at beskytte den pågældende medlemsstats fiskale interesser.

71 Den straf, som ifølge den nationale lovgiver er fastsat for en bestemt adfærd, hænger sammen med den pågældende medlemsstats økonomiske og sociale situation, og i det foreliggende tilfælde med den særlige situation vedrørende beskatningen af motorkøretøjer. Det er herved ubestridt, at indregistreringsafgiften er meget høj i Grækenland, hvilket kan foranledige visse personer til dér at anvende køretøjer, som er indregistreret i en anden medlemsstat med henblik på fiktivt at etablere en slags tilhørsforhold til denne medlemsstat. Ufravigelige hensyn til bekæmpelse og forebyggelse af overtrædelser samt beskyttelsen af en medlemsstats fiskale interesser kan danne grundlag for, at denne fastsætter passende sanktioner (jf. i denne retning Louloudakis-dommen, præmis 70).

72 Den omstændighed, at det ifølge en generel national regel er strafbart at unddrage sig de told- og afgiftsbestemmelser, der normalt finder anvendelse, kan ikke i sig selv udgøre et traktatbrud. Domstolen har som det fremgår af Louloudakis-dommen, præmis 69 og 70, fastslået, at ufravigelige hensyn til bekæmpelse og forebyggelse kan danne grundlag for, at en medlemsstat fastsætter sanktioner af en vis strenghed, men at det ikke kan udelukkes, at sanktionerne i visse tilfælde kan vise sig at være uforholdsmæssige. Følgelig skal spørgsmålet, om de pålagte sanktioner er forholdsmæssige eller uforholdsmæssige, vurderes på baggrund af niveauet af de sanktioner, der rent faktisk pålægges i den enkelte sag. Gennemgangen af de i denne doms præmis 48 nævnte sager gør det således ikke muligt at fastslå, at de sanktioner, der faktisk er pålagt, er uforholdsmæssige, og Kommissionen har ikke fremlagt andre beviser, der kan føre til en anden konklusion.

73 Disse klagepunkter er således ubegrundede.

74 Kommissionen har for det andet gjort gældende, at der ikke vil blive rejst straffesag i de tilfælde, der er omfattet af artikel 18, A, stk. 1, i lov nr. 2682/1999, såfremt de pågældende personer betaler den pålagte afgift og undlader at gøre brug af de i national ret fastsatte retsmidler mod pålæggelsen af nævnte afgift.

75 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at borgere, som har deres sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, ifølge direktivet på visse betingelser har ret til at anvende en personbil på de andre medlemsstaters område i en vis periode og drage fordel af ordningen om midlertidig afgiftsfritagelse.

76 Princippet om effektiv retsbeskyttelse er i henhold til fast retspraksis et almindeligt fællesskabsretligt princip, og det tilkommer medlemsstaternes domstole at sikre retsbeskyttelsen af borgernes rettigheder i henhold til fællesskabsretten (jf. i denne retning dom af 13.3.2007, sag C-432/05, Unibet, Sml. I, s. 2271, præmis 37 og 38 og den deri nævnte retspraksis). Det er på grundlag af dette princip, at Domstolen har anerkendt de nationale domstoles kompetence til at sikre anvendelsen af direktivet og beskyttelsen af de rettigheder, som direktivet medfører for borgerne, navnlig gennem en fastlæggelse af det sædvanlige opholdssted (jf. i denne retning Louloudakis-dommen, præmis 57 og 70).

77 Den omtvistede nationale bestemmelse kan fratage borgerne den med fællesskabsretten tilsigtede effektive retsbeskyttelse, idet den kan foranledige dem til med henblik på at undgå en straffesag at give afkald på de retsmidler, der normalt er fastsat ved national ret. Kommissionens klagepunkter er således i dette tilfælde begrundede.

78 For det tredje har Kommissionen kritiseret de økonomiske sanktioner, som er fastsat ved artikel 18, A, stk. 4, litra d), i lov nr. 2682/1999 for overskridelse af den seksmånedersperiode, under hvilken den omhandlede afgiftsfritagelse indrømmes.

79 Det bemærkes i denne forbindelse, at perioden på seks måneder for indrømmelse af afgiftsfritagelse er tilstrækkelig lang, og at den græske regering — uden at blive modsagt af Kommissionen — har gjort gældende, at lempelser og forlængelser af denne periode indrømmes i visse tilfælde. Den græske regering har derudover gjort gældende — uden at blive modsagt — at der ikke kan foretages en nøje kontrol af overholdelsen af fristen på seks måneder, eftersom køretøjernes indførselsdato på det nationale område ikke længere registreres, og at en passende forebyggelse i denne sammenhæng derfor er nødvendig, hvilket begrunder de foreskrevne bøder, som et passende afskrækkende middel. De omtvistede bøder er dermed ikke uforholdsmæssige, og de udgør derfor ikke en hindring for traktatens friheder.

80 Det må for det fjerde antages, at den økonomiske sanktion, der i henhold til artikel 18, A, stk. 4, punkt f), i lov nr. 2682/1999 pålægges i det tilfælde, hvor et køretøj, der er omfattet af den midlertidige afgiftsfritagelse, føres i Grækenland af en hertil uberettiget person, falder uden for direktivets anvendelsesområde.

81 Det tilfælde, der er omhandlet i ovennævnte bestemmelse, som Kommissionen for det femte har påberåbt sig, hvor det omhandlede køretøj føres af en uberettiget person, mens den person, som har opnået afgiftsfritagelsen, på tidspunktet for overtrædelsen ikke befinder sig i Grækenland, falder ligeledes uden for direktivets anvendelsesområde.

82 For det sjette vedrører Kommissionens klagepunkter artikel 18, C, stk. 1, i lov 2682/1999, der bestemmer, at der foruden pålæggelse af bøder sker midlertidig tilbageholdelse af køretøjerne, som først frigives efter betaling af de skyldige bøder og eventuelle andre afgifter.

83 Denne foranstaltning kan afskære den berettigede fra at anvende sit køretøj under en periode, der kan være lang, navnlig når de pålagte bøder anfægtes ad rettens vej. Domstolen har allerede fastslået den betydning, som retten til at føre et motorkøretøj har i henseende til den faktiske adgang til at udøve de rettigheder, som følger af den frie bevægelighed for personer (dom af 29.2.1996, sag C-193/04, Skanavi og Chryssanthakopoulos, Sml. I, s. 929, præmis 36). Denne foranstaltning er således uforholdsmæssig i forhold til det forfulgte formål, som består i opkrævning af bøder, og som kan opnås gennem foranstaltninger, som i højere grad er i overensstemmelse med fællesskabsretten, som f.eks. sikkerhedsstillelse. Disse klagepunkter er derfor begrundede.

84 De kritikpunkter, som Kommissionen for det syvende har rejst vedrørende artikel 10, stk. 5, i lov nr. 2682/1999, der bestemmer, at når ejeren af et køretøj, der er indført under ordningen for midlertidig indførsel, har sit sædvanlige opholdssted i Grækenland, kan vedkommende undgå at betale registreringsafgiften ved at genudføre køretøjet fra Grækenland, er derimod ikke begrundede. Denne foranstaltning giver nemlig en valgmulighed og indebærer en fordel for den pågældende, og kan dermed ikke anses for at være i strid med direktivet.

85 Kommissionen har endelig gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af artikel 90 EF. I bestemmelsens stk. 1 er der fastsat et forbud mod at pålægge varer, der er indført fra andre medlemsstater, interne afgifter, som er højere end afgifter for lignende indenlandske varer. Domstolen har imidlertid anset den omstændighed, at en medlemsstat ved fastsættelsen af den pågældendes sædvanlige opholdssted opkræver en registreringsafgift for køretøjer, for at være i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne, uanset om en tilsvarende registreringsafgift allerede er blevet betalt i en anden medlemsstat (jf. i denne retning dom af 16.6.2005, sag C-138/04, Kommissionen mod Danmark, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 13 og den deri nævnte retspraksis).

86 Ifølge artikel 90, stk. 2, EF må medlemsstaterne ikke pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte kan beskytte indenlandske produkter. På baggrund af de kriterier, som Domstolen har udviklet i praksis (dom af 18.1.2007,

sag C-313/05, Brzeziński, Sml. I, s. 513, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis), skal det i denne forbindelse bemærkes, at Kommissionen ikke har bevist, at den omtvistede nationale ordning indirekte kan beskytte indenlandske produkter.

Det tredje klagepunkt

Parternes argumenter

87 Kommissionens tredje klagepunkt vedrører artikel 12, stk. 1, litra d), i bekendtgørelsen af 1. marts 1988, hvorefter de personer, som har fået stjålet en bil nr. to, der er omfattet af ordningen for midlertidig indførsel i Grækenland, skal betale registreringsafgift. Kommissionen har gjort gældende, at bestemmelsen indfører en generel formodning for afgiftssvig, for så vidt som det antages, at det stjålne køretøj forbliver i Grækenland, uden at der foreligger beviser herfor. Kommissionen er af den opfattelse, at de situationer, hvor der er eventuelt er tale om afgiftssvig, skal behandles individuelt. Den omtvistede foranstaltning er uforholdsmæssig i forhold til det tilsigtede formål, nemlig forebyggelse af afgiftssvig, og den indebærer en indirekte forskelsbehandling af køretøjer, der er indregistreret i andre medlemsstater, hvilket er i strid med artikel 90 EF.

88 Den græske regering har heroverfor anført, at i tilfælde af tyveri af varer, som er omfattet af en afgiftsfritagelsesordning, og for hvilke der endnu ikke er betalt nogen afgift, indrømmes der ifølge fællesskabsretten ikke nogen afgiftsfritagelse. Den har i denne henseende henvist til artikel 14 i Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og

omsætning heraf samt om kontrol hermed (EFT L 76, s. 1), hvorefter der i tilfælde af tab kun skal betales punktafgift for varer under en suspensionsordning, når tabet af disse varer er sket som følge af hændelige begivenheder eller force majeure, og såfremt de kompetente myndigheder kan konstatere, at varerne er endeligt tabt. I alle andre tilfælde, og navnlig i tilfælde af tyveri, skal afgiften betales.

89 I det foreliggende tilfælde er køretøjet i tilfælde af tyveri ikke tabt for altid, men anvendes derimod af andre. Derfor skal registreringsafgiften betales. Derudover foreskriver direktivet ingen endelig fritagelse i tilfælde af tyveri.

90 Endelig har den græske regering anført, at den omstændighed, at der udelukkende kræves betaling af registreringsafgiften, når én og samme person er offer for et tyveri af et køretøj nr. to, som er omfattet af den midlertidige afgiftsfritagelse, og ikke ved det første tyveri af et køretøj, for det første udgør en foranstaltning til fordel for offeret, og for det andet, at tyveri er en ofte forekommende risiko, der skal dækkes af forsikringsselskaberne og ikke af de offentlige myndigheder.

Domstolens bemærkninger

91 Det bemærkes, at medlemsstaterne ifølge direktivet på visse betingelser er forpligtede til at indrømme afgiftsfritagelse ved midlertidig anvendelse i en velafgrænset periode af et transportmiddel, der er indregistreret i en anden medlemsstat, og som benyttes af en person, der ligeledes har sit sædvanlige opholdssted i en anden medlemsstat end den omhandlede.

92 Ifølge direktivets artikel 3, litra a) og b), er denne afgiftsfritagelse klart betinget af, at den person, som indrømmes fritagelse, anvender det af fritagelsen omfattede transportmiddel til privat brug, og at transportmidlet ikke må overdrages eller udlejes i den medlemsstat, i hvilken den midlertidige indførsel finder sted, eller udlånes til en person med bopæl i denne stat. Direktivet understreger herved det snævre bånd mellem den person, der er berettiget til den midlertidige afgiftsfritagelse, og det køretøj, der er omfattet heraf.

93 Tyveri af et køretøj, der er omfattet af afgiftsfritagelsen og følgevirkningerne af et sådant tyveri, er ikke omfattet af direktivet.

94 Direktivet indeholder imidlertid ingen angivelser, der gør det muligt at konkludere, at man hermed har ønsket at udvide afgiftsfritagelsen og dermed begrænse medlemsstaternes fiskale suverænitet i de situationer, hvor forbindelsen mellem den person, som indrømmes fritagelse, og det køretøj, som er omfattet af fritagelsen, brydes, og navnlig i tilfælde af tyveri, hvor køretøjet højst sandsynligt fortsat føres på den omhandlede medlemsstats område af en person, som ikke har nogen tilknytning til den person, som indrømmes fritagelse. Et sådant tilfælde er ikke omfattet af direktivet og henhører under medlemsstaternes lovgivningskompetence.

95 Under disse omstændigheder og henset til, at Kommissionen ikke har påberåbt sig andre fællesskabsretlige bestemmelser, kan det ikke fastslås, at der foreligger et traktatbrud.

96 Den omtvistede nationale foranstaltning er heller ikke i strid med artikel 90 EF, henset til de af Domstolen anførte betragtninger i denne doms præmis 85 og 86.

97 I betragtning af ovenstående må det fastslås, at Den Hellenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivet, idet den

— i artikel 18, A, stk. 1, i lov nr. 2682/1999 har fastsat, at såfremt en person med sædvanligt opholdssted i Grækenland ejer eller anvender et køretøj i Grækenland, der er indregistreret i en anden medlemsstat, indledes den strafforfølgning, der normalt er foreskrevet, ikke, såfremt den pågældende person betaler den pålagte registreringsafgift, og samtidig undlader at gøre brug af de i national ret fastsatte retsmidler mod pålæggelse af nævnte afgift, og

— i samme lovs artikel 18, C, stk. 1, har fastsat, at der ved pålæggelse af bøder desuden sker midlertidig tilbageholdelse af køretøjerne, som først frigives efter betaling af de skyldige bøder og eventuelle andre afgifter.

98 I øvrigt frifindes Den Hellenske Republik.

Sagens omkostninger

99 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I henhold til samme

bestemmelses stk. 3, første afsnit, kan Domstolen dog fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, eller hvor der foreligger ganske særlige grunde. Kommissionen og Den Hellenske Republik har begge delvist tabt sagen, og de bør derfor pålægges at bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) **Den Hellenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 83/182/EØF af 28. marts 1983 om afgiftsfritagelse inden for Fællesskabet ved midlertidig indførsel af visse transportmidler, idet den:**

— **i artikel 18, A, stk. 1, i lov nr. 2682/1999 har fastsat, at såfremt en person med sædvanligt opholdssted i Grækenland ejer eller anvender et køretøj i Grækenland, der er indregistreret i en anden medlemsstat, indledes den strafforfølgning, der normalt er foreskrevet, ikke, såfremt den pågældende person betaler den pålagte registreringsafgift og samtidig undlader at gøre brug af de i national ret fastsatte retsmidler mod pålæggelse af nævnte afgift, og**

— **i samme lovs artikel 18, C, stk. 1, har fastsat, at der ved pålæggelse af bøder desuden sker midlertidig tilbageholdelse af køretøjerne, som først frigives efter betaling af de skyldige bøder og eventuelle andre afgifter.**

2) I øvrigt frifindes Den Hellenske Republik.

3) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og Den Hellenske Republik bærer hver deres egne omkostninger.

Underskrifter